

Karsikon ja Saarenrannan välisen yhdystien asemakaavan (Simo) valmisteluaineiston nähtävilläoloaikana (2.1.-2.2.2024) saatujen lausuntojen (3 kpl) ja mielipiteen (1 kpl) tiivistelmät ja vastineet niihin:

LAUSUNTO

1. Lapin ELY-keskus

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

ELY-keskus muistuttaa, että kaavaselostusluonnoksen kohdassa 4.4.1 valtakunnallisina alueidenkäyttötavoitteina esitetyt kohdat ovat todellisuudessa varsinaisia tavoitteita rajaavia yläotsikoita. Myöhemmin kohdassa 4.5.3 on tunnistettu varsinaiset tavoitteet asianmukaisesti sekä kuvattu, miten kaavamuu- toksella edistetään kyseisten valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutumista.

Selvitykset ja vaikutusten arviointi

Liikenne

Uusi yhdystie liittyy yleiseen tiehen nro 19527. Tämä vaatii uuden yksityistieliit- tymän rakentamista. Kaava-alueella liittymät tulee merkitä nuolimerkillä, jol- loin erillistä liittymälupaa ei tarvitse hakea. Ennen liittymän rakentamista tulee kuitenkin hakea liittymän rakentamisohjeet Pirkanmaan ELY-keskuksesta.

Luontoympäristö

Kaavan valmisteluaineiston selostusluonnoksessa oli todettu, että asemakaa- voitettavalla alueella ei ole erityisiä luonnonarvoja. Luonnonympäristön nykyti- lan selvityksiä ei ole valmisteluaineiston mukaan kuitenkaan tehty. Lapin ELY- keskukselle jää epäselväksi, miten kyseiseen johtopäätökseen on voitu päätyä edellä mainittu huomioden. Vaikka kaavoitettava alue on pienialainen, mah- dollistaa suunniteltu kaava kaavoitettavalla alueella huomattavan maankäytön muutoksen, jossa rakentamaton metsäympäristö tulee muuttumaan rakenne- tuksi ympäristöksi. Lisäksi Lapin ELY-keskus huomauttaa ettei Laji.fi -järjestel- män havaintopisteiden puuttuessa tietyltä alueelta tarkoita, etteikö kyseiselle alueelle voisi sijoittua suojelullisesti arvokasta eliölajistoa, alueelta ei tällöin vain ole tallennettua lajihavaintotietoa. Kaava-asiakirjoja on täydennettävä asianmukaisella selvityksellä luonnonympäristön nykytilasta ja tämän pohjalta

VASTINE

Todetaan.

Kaavakarttaan lisätään nuolimerkki.

Todetaan.

Kaavamateriaalia on täydennetty luontoarvojen esiselvityksellä (Luontoselvitys Kangas Oy), jonka pohjalta kaavamateriaalia on päivitetty. Selvityksen yhteenvedossa todetaan, että " Käytettyjen eri aineistojen ja pohjatietojen perusteella on epätodennäköistä, että suunnitellulla tielinjalla olisi mitenkään erityisen merkittäviä luontoarvoja."

tarvittaessa korjattava kaavan vaikutustenarviointia.

Lapin ELY-keskus suosittelee sisällyttämään luonnonympäristön nykytilaselvityksiin osion, jossa selvityksissä tehdyt havainnot ainakin huomionarvoisista eliölajeista tallennettaisiin suoraan myös Laji.fi-järjestelmään. Huomionarvoisiksi eliölajeiksi katsotaan mm. uhanalaiset (LSL 75 §), rauhoitetut (LSL 70, 74 §), erityisesti suojeltavat (LSL 77 §) ja luontodirektiivin liitteen IV eliölajit (LSL 78 §).

Kaavamateriaalia on täydennetty luontoarvojen esiselvityksellä (Luontoselvitys Kangas Oy), jonka pohjalta kaavamateriaalia on päivitetty.

2. Tornionlaakson museo

LAUSUNTO

Arkeologinen kulttuuriperintö

Karsikon ja Saarenrannan välisen yhdystien asemakaavan valmisteluvaiheen selostuksessa kappaleessa 3.1.3 Rakennettu ympäristö on huomioitu kulttuurihistorialliset kohteet ja kiinteät muinaisjäännökset. Suunnittelualueella ei ole muinaismuistolain (295/1963) nojalla rauhoitettuja kiinteitä muinaisjäännöksiä. Lähin tunnettu kiinteä muinaisjäännös sijaitsee noin 1,3 kilometriä lounaaseen Kirnuvaaran laella, historiallisen ajan kivirakenteita Kirnuvaara (*tunnus muinaisjäännösrekisterissä 751010037*).

Alueen läheisyydessä on sijainnut 1840-luvulla pihapiirit Parsiala ja Isoparsiala. Suunnitellun yhdystien alueella on vuonna 1946 sijainnut talo ja piharakennuksia. Talo on sijainnut pohjoiseteläsuuntaisen ojan itäpuolella noin 20 metrin päässä ojasta ja kuntoreitiltä noin 35 metriä luoteeseen. Kartta-aineistojen perustella on mahdollisuus, että alueelta löytyy vanhaan pihapiiriin liittyviä jäänteitä. Asiaa täytyy tutkia tarkemmin, museo ottaa kantaa myöhemmin kartta-aineistojen asemoinnin jälkeen.

Tornionlaakson museo haluaa muistuttaa muinaismuistolain 14 §:n mukaisesti, jos alueella tavataan kiinteä muinaisjäännös, jota aikaisemmin ei ole tunnettu, on työ kohteen luona keskeytettävä välittömästi ja löydöstä on viipymättä tehtävä ilmoitus joko Museovirastolle tai alueellisen vastuumuseon (Tornionlaakson museo) arkeologille. Niin ikään muinaismuistolain 16 §:n mukaisesti, jos alueelta löydetään muinaisesineeksi epäilty esine, tai sellaisen katkelma, on kaivuun paikalla lopetettava välittömästi

VASTINE

Todetaan.

Tielinjauksen itäpää on muutettu valmisteluvaiheessa saadun palautteen pohjalta niin, että tie ei enää ulotu ko. pihapiirin läheisyyteen.

Todetaan.

ja otettava yhteys joko Museovirastoon tai alueellisen vastuumuseon arkeologiin. Kaikissa työvaiheissa tulee huomioida muinaismuistolain (295/1963) 1 §:n mukaisesti ilman muinaismuistolain nojalla annettua lupaa on muinaisjäännöksen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen tai muu kajoaminen kielletty.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Kaavoitettavana olevaa aluetta lähin tiedossa oleva valtakunnallisesti merkittävä rakennetun kulttuuriympäristön (RKY2009) kohde, *Pohjanmaan rantatie* sijaitsee Marostenmäellä reilun 1,5 kilometrin päässä suunnittelualan luoteispuolella. *Simon rannikon kulttuurimaisemat* on lähin valtakunnallisesti arvokas maisema-alue (VAMA2021), joka on samalla valtakunnallisesti arvokas Simon maisemanhoitoalue. Se sijaitsee yli neljä kilometriä suunnittelualueesta kaakkoon. Alueet ja kohteet on osoitettu suojeltaviksi maakunta- ja yleiskaavoissa. Näiden lisäksi Maksniemessä on muutamia paikallisesti merkittäviä rakennetun kulttuuriympäristön kohteita. *Karsikon entinen kalastajakylä* sijaitsee muutaman kilometrin päässä suunnittelualan lounaispuolella.

Suunnittelualan itäpään kohdalla, jossa yhdystie on tarkoitus liittää Saarenrannantiehen, on sijainnut vanha pihapiiri, jonka aitat ovat olleet aivan tiessä kiinni. Kaavaselostuksesta ei ilmene selkeästi, onko paikalla vielä olemassa olevia rakennuksia. Alue on syytä kuvata tarkemmin kaavaselostukseen.

Todetaan.

Tielinjauksen itäpää on muutettu valmisteluvaiheessa saadun palautteen pohjalta niin, että tie ei enää ulotu ko. pihapiirin läheisyyteen.

3. Lapin liitto

LAUSUNTO

Suunnitteluala sijaitsee kansainvälisesti ja valtakunnallisesti tärkeän Perämeren kaaren kehittämisvyöhykkeen alueella. Kehittämisvyöhykkeen toimintojen verkostoitumista tulee edistää alueidenkäyttötarkoituksilla. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varauduttava palvelutasoltaan korkeatasoisiin kansainvälisiin liikenneyhteyksiin, erityisesti pääteiden liikenteen sujuvuuden ja turvallisuuden parantamiseen, raideliikenteen kehittämiseen sekä tietoliikenneverkostoihin. Perämeren rannikon matkailu- ja virkistyspalvelujen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon veneilyreittien ja -satamien

VASTINE

Todetaan.

pienentämiseen on useita keinoja, joita tulisi ensisijaisesti käyttää. Uuden tieyhteyden rakentaminen tulee kyseeseen vasta, kun muut keinot on jo käytetty.

Suunnitteilla olevan yhdystien alueella on voimassa ympäristöministeriössä vahvistettu Länsi-Lapin maakuntakaava, jossa alue on merkitty maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi. Yhdystie ei parantaisi alueen kiinteistöjen käyttöä vaan päinvastoin huonontaisi. Yhdystie jakaisi kiinteistöjä osiin, joiden käyttö vaikeutuisi, koska tielle ei ole liittymiä.

Suunniteltu tielinjaus kulkisi myös Keskiparsialan tilan piha-alueella. Keskiparsialan tila on ollut osa suurta Parsiolan tilaa, joka on luultavasti perustettu jo 1500-luvulla. Keskiparsialan tilalla on edelleen nähtävissä vanhan talon ja navetan perustukset ja pihapiiri. Alue on Simon vanhinta asutusta. Olemme halunneet säilyttää tilan kokonaisuutena sen historiallistenkin arvojen vuoksi. Nyt esitetty tielinjaus tuhoaisi koko Keskiparsialan tilan pihapiirin ja rakennusten jäänteet.

Karsikon ja Saarenrannan välisen yhdystien linjauksesta ei ole esitetty vaihtoehtoisia linjauksia. Vaihtoehtoisten kaavaluonnosten tutkimatta jättämistä ei voi perustella suunnittelualueen pienellä koolla. Mielestämme parempi ja Kotieläinpuisto Arkadiaa paremmin palveleva tieyhteys saataisiin, jos tien linjausta siirrettäisiin merelle päin.

Mikäli vastustuksestamme huolimatta tie päätetään toteuttaa esitettyyn paikkaan, tulee yhdystien ja Saarenrannan tien välinen liittymä tehdä normaalina T-liittymänä ilman liittymää edeltävää mutkaa. Esitetty suunnitelma jakaa kiinteistöä 751-402-1-248 pieniin alueisiin, joiden hyödyntäminen on mahdotonta. Tarvittaessa kuntorata tulee risteysalueelta siirtää toiseen paikkaan.

Mikäli tie kielteisestä kannastamme huolimatta rakennetaan nyt suunnitellun asemakaavaluonnoksen mukaisesti, vaadimme täysimääräisen korvauksen, jota laskettaessa tulee ottaa huomioon myös menetetty rakentamismahdollisuus.

Tielinjauksen itäpää on muutettu kiinteistönomistajilta saadun palautteen pohjalta niin, että tie ei enää ulotu ko. kiinteistön alueelle kuin pieneltä osalta kiinteistön luoteiskulmassa.